

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๔๘๐๐ กม.
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ๑๐.๓๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๑๓๗๑๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗) กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
 ๓. ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
 ๔. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
 ๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.
- ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. มาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ซึ่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นร่างกฎหมายที่เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ด้วยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอขอพระราชบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวิจารณา

๑.๒ คณะกรรมการการกฤษฎีกា (คณะที่ ๑) ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน ๒๕๖๒ โดยที่ประชุมฯ มีมติแก้ไขหลักการให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๔ โดยดำเนินการร่างพระราชบัญญัติใหม่ ทั้งสองฉบับและแก้ไขร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับให้สอดคล้องกับหลักการที่ได้แก้ไข

๑.๓ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งขอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการยืนยัน ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว และดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ระบุข้อความว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดจนมติคณะกรรมการรัฐมนตรีและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับส่งหลักฐานการเปิดเผยสรุผล การรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การยกร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาพห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ใหม่ เป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๕ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติ ท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาพห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ การตรากฎหมายเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในวันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับจริงจำเป็น ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกอบกับคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ลงมติให้ทุกส่วนราชการเร่งรัดการยืนยันร่างพระราชบัญญัติ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยเร็ว เพื่อให้การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้มีพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. แทน เนื่องจากมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติดังกล่าวเกือบทุกมาตรา

(๒) กำหนดนิยาม และแก้ไขเพิ่มเติมนิยาม คำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” “ผู้บริหารห้องถิ่น” “ประธานสภาพห้องถิ่น” “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” เพื่อให้เกิดความชัดเจน

(๓) กำหนดข้อบัญญัติที่ประชาชนไม่สามารถเข้าซื้อได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการเสนอ

(๔) ลดจำนวนราษฎรผู้เข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติห้องถิ่นจากเดิม “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า สุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า”

(๕) กำหนดเกี่ยวกับเอกสารที่ต้องยื่นต่อประธานสภาพห้องถิ่น

(๖) กำหนดให้ผู้เข้าซื้อสามารถยื่นคำร้องขอต่อประธานสภาพห้องถิ่นเพื่อดำเนินการจัดทำ ร่างข้อบัญญัติให้ หรือดำเนินการเชิญชวนให้ร่วมเข้าซื้อ หรือให้ดำเนินการให้ทั้งสองกรณี

(๗) กำหนดให้ประธานสภาพห้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องของคำร้อง หากเห็นว่า ไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้แทนผู้เข้าซื้อเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง เว้นแต่ความไม่ถูกต้องเกิดจากการปลอมลายมือชื่อ ให้ยึดติดการดำเนินการ

๔) กำหนดให้สภាដองถิ่นต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยมีผู้แทนของผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่าสองคนร่วมเป็นกรรมการวิสามัญ

๕) กำหนดฐานความผิดของผู้กระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อ

๑๐) กำหนดให้กรณีที่ร่างข้อบัญญัติต้องยกไปเพราเหตุอย่างสภាដองถิ่นหรือยุบสภាដองถิ่นถ้าภายใน ๑๒๐ วันนับแต่มีการเรียกประชุมสภាដองถิ่นครั้งแรก ผู้แทนของผู้เข้าชื่อได้ยื่นยันเป็นหนังสือให้พิจารณาร่างข้อบัญญัตินั้นต่อไป ให้ประธานสภាដองถิ่นดำเนินการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นต่อสภាដองถิ่นโดยเร็ว

๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๕

(๒) กำหนดนิยามผู้กำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นโดยต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถูกจำกัดสิทธิในการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) กำหนดวิธีการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไว้สองกรณี ดังนี้

๔.๑) การเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๔.๒) การเข้าชื่อขอให้มีการสอบสวนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) กำหนดพฤติกรรมของสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่จะเป็นเหตุให้ถูกเข้าชื่อเพื่อถอดถอนออกจากตำแหน่ง

(๖) กำหนดจำนวนผู้เข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไว้สองกรณี ดังนี้

๖.๑) การเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมีจำนวนผู้เข้าชื่อเกินกึ่งหนึ่งของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

๖.๒) การเข้าชื่อขอให้มีการสอบสวนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนหรือไม่น้อยกว่าห้าพันคนในห้าของจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สุดแต่จำนวนได้จะน้อยกว่า

(๗) กำหนดให้มีหนังสือแสดงเจตนาว่าประสงค์จะถอดถอนพร้อมทั้งเอกสารที่ต้องยื่นต่อผู้กำกับดูแล

(๘) กำหนดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเพื่อให้ผู้มีรายชื่อได้ใช้สิทธิคัดค้าน หากเห็นว่าตนมิได้สมควรใจหรือมิได้ลงลายมือชื่อ เพื่อให้ผู้กำกับดูแลดำเนินการสั่งให้ถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อ

(๙) กรณีการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หากมีการถอนชื่อแล้วจำนวนเหลือไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ผู้กำกับดูแลยุติเรื่อง หากมีการถอนชื่อหรือไม่ถอนชื่อและมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งให้ผู้กำกับดูแลประกาศให้ประชาชนทราบและให้ถือวันประกาศเป็นวันพ้นจากตำแหน่งของผู้ถูกถอดถอนฯ

(๑๐) กรณีการเข้าชื่อขอให้มีการสอบสวนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภាដองถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หากมีการถอนชื่อแล้วจำนวนไม่ถึงห้าพันคนหรือไม่ถึงหนึ่งในห้าสุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า ให้ผู้กำกับดูแลยุติเรื่อง หากมีการถอนชื่อหรือไม่ถอนชื่อและมีจำนวนเกินห้าพันคนหรือเกินหนึ่งในห้าสุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า ให้ผู้กำกับดูแลตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยดำเนินการ ดังนี้

๑๐.๑) ผู้กำกับดูแลตั้งคณะกรรมการสอบสวนและแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายใน ๗ วัน

๑๐.๒) ผู้ถูกกล่าวหาจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือยื่นต่อกomite การสอบสวนภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา โดยคณะกรรมการสอบสวนสามารถขยายเวลาการยื่นคำชี้แจงได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

๑๐.๓) กomite การสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากไม่แล้วเสร็จ สามารถขยายเวลาการสอบสวนได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน

(๑) กรณีตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้กำกับดูแลจะส่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนกีด้ ทั้งนี้ ผู้ถูกหยุดปฏิบัติหน้าที่สามารถอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้

(๒) ผลการสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหา มีดังนี้

๑๒.๑) กรณีผลการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดตามที่ถูกกล่าวหาให้ผู้กำกับดูแลสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งโดยพลัน ไม่ว่าจะพ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราเหตุต้าย

๑๒.๒) กรณีผลการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิดตามที่ถูกกล่าวหาให้ผู้กำกับดูแลสั่งยุติเรื่อง ทั้งนี้ จะใช้เหตุเดียวกันนี้มาเป็นเหตุในการยื่นขอให้มีการสอบสวนอีกมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิเข้าซื้อเพื่อถอนสมាជิกสภาพห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน

(๓) กำหนดฐานความผิดของผู้กระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อ ผู้ให้ เสนอให้ หรือสัญญาไว้จะให้ หรือผู้เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินการเข้าซื้อ หรือมิให้เข้าซื้อเพื่อถอนสมាជิกสภาพห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตราภูมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าว ต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อคัดศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่รุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่ กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุง กฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพโดยไม่ซักซ้ำเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบท กฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อบริบทตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตราภูมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมามีประกอบการพิจารณาในกระบวนการการตราภูมายทุกฉบับเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลา ที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่จำเป็น
เพิ่มกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ
ที่บัญญัตไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโดยอย่าง公正ตามความผิดร้ายแรง

มาตรา ๒๕๔ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน
เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ

๕.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการจัดทำ
และการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
และเห็นชอบหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ตามแนวทาง
การจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยให้เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติท้ายระเบียบ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัดต่อไป

๕.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการตรวจ
และจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ
และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป โดยกำหนดแนวทางการเขียนคำประราภ โดยส่วนที่หนึ่งคงหลักการ
เกี่ยวกับการอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ในเรื่องนั้นท่านองโดยวิธีการรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ โดยกำหนดให้เป็นวรรคสองของคำประราภ

๕.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการจัดทำ
ร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (เพิ่มเติม) ตามความเห็น
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา) เกี่ยวกับแนวทางการเขียนความในวรรคสามของคำประราภ
ในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ และแนวทางการเขียนบันทึก
หลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการ
ตรากฎหมาย โดยหลักเกณฑ์ที่ต้องคำนึงถึงในการเขียนเหตุผลประกอบร่างกฎหมาย ได้แก่ ๑) เหตุผล
และความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายในเรื่องนั้น ๒) หากกฎหมายนั้นมีเนื้อหาเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ
ของบุคคล ควรระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในเรื่องดังกล่าว
และ ๓) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้ระบบคณะกรรมการ

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทยขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อทดสอบสม�性กิจสภาพท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. และดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

(อนุพงษ์ เพ็งจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร. โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ผู้ประสานงาน นายธนกร เหล่าเจริญพาณิชย์ ๐๘-๒๒๗๘-๘๗๔๒